

TZ: Dnes je Den jablek

24.10.2022 - Radek Drahný | Krkonošský národní park

Stromy, včetně ovocných, vždy patřily k lidským sídlům. Téměř u každé chalupy byl malý sádek nebo jen jedna třešeň či jablňoň.

K největšímu rozkvětu ovocnářství u nás došlo v 16. století a před třicetiletou válkou. Doba míru a klidu přála zakládání zahrad panských a v menším rozsahu i městských a selských. Základ genofondu z dnešního hlediska zajišťovaly štěpnice (ovocné školky) v klášterních zahradách. Historickou kontinuitu má i sad v klášterní zahradě ve Vrchlabí, o který se stará Správa KRNAP.

V této zahradě máme malý vzorek starých a krajových odrůd, které byly nalezeny při inventarizačním průzkumu v Krkonoších. Ten začal v roce 1994 a stále pokračuje. Odborná činnost, jakou je určování odrůd, probíhá ve spolupráci s Výzkumným a šlechtitelským ústavem ovocnářským v Holovousích. Při průzkumu jsme identifikovali téměř 150 krajových a starých ovocných odrůd jabloní, hrušní, třešní, višní a slivoní.

Krajových odrůd jabloní vyskytující se v Krkonoších je relativně málo. Už ale jen jejich názvy jsou zajímavé. Někdy odkazují na barvu plodu – 'Jahodové', 'Šípkové', 'Kominíčky', 'Sýreček'. Mnoho dalších krásných pojmenování je i podle zeměpisného původu snad koupě stromu či plodů, u některých jmen nám jejich původ není jasný. Jabloně máme 'Hedvábné', 'Železné', 'Šálové', 'Farliové', 'Velišské', 'Ječníšťata', 'Škarpové', 'Pánské', 'Podzvičinské', 'Borka', 'Štěpovka' či 'Melounové'.

Vysazování původních krkonošských odrůd je snahou o zachování i této části kulturního dědictví našich předků. Proto jsme v minulých letech požádali o podporu ŠKODA AUTO, která na výsadbě stromů, mj. ovocných odrůd, již delší čas se Správou KRNAP spolupracuje. V příštím roce máme v plánu díky její podpoře skrze Nadační fond ŠKODA AUTO vysadit do krkonošské krajiny 100 vzrostlých stromů a zajistit jim náležitou odbornou péči po následující tři roky.

Další informace o aktuálním dění na území Krkonošského národního parku i v jeho okolí najdete na facebookovém profilu <https://www.facebook.com/spravakrn timer>

<https://www.krn timer.cz/aktuality/tz-dnes-je-den-jablek>